

Vydal [Klára Paseková](#) [1], Středa, 21. Duben 2021 - 13:58

Téma:

[Stipendia a příležitosti](#) [2], [FJ](#) [3]

Studenti francouzského jazyka na Arcibiskupském gymnáziu se pod vedením profesorek Pasekové a Šmelhausové pustili do netradičního projektu. Věnují se překládání dopisů, které svým českým patronům píše děti ze západoafrické Guineje. Seznamují se tak s překladatelskou prací, používají své jazykové znalosti v praxi, poznávají prostředí nám vzdálené země a kultury, a v neposlední řadě se učí i spolupracovat a vzájemně se vzdělávat.

Nezisková organizace Pro-Contact se dlouhodobě věnuje situaci v Guinei. Mezi její projekty patří i adopce na dálku. Jedinci nebo skupiny (například školní třídy) si vyberou jedno z předem na místě vytipovaných guinejských dětí a po jeden či více roků mu hradí vzdělávání, které je pro většinu Guinejců finančně nedostupné. Chudá středoafriická země má alarmující míru negramotnosti – více než šedesát procent. Takto „adoptovaným“ dětem na české poměry poměrně nízký příspěvek může naprosto radikálně změnit život. Velmi si tedy váží příležitosti, která se jim díky zahraniční pomoci naskytla, a svou vděčnost vyjadřují mj. dopisy svým sponzorům v Česku. Tato psaní jsou francouzsky – a zde do celého procesu vstupují naši studenti.

Paní profesorka Paseková organizaci Pro-Contact znala již delší dobu a věděla o její potřebě překladatelů. Rozhodla se využít možností individualizace výuky a času navíc, které poskytuje současná situace, a se svými studenty v tercií i v dalších ročnících se zapojila do pomoci.

Než se pustili do samostatného překládání, profesorka jim přiblížila celý adopční projekt a začala před nimi sama s překladem jednoho dopisu, aby předvedla, co je čeká. Vyhledala lokalitu, kde byl dopis napsaný, našla v materiálech od ProContactu konkrétní dítě, které jej napsalo, věnovala se specifickému místnímu kontextu celé situace. Nejde tak o pouhý převod textu z jednoho jazyka do druhého, ale o skutečný překlad, který bere na zřetel mimotextové okolnosti a souvislosti.

Několik desítek dopisů je uloženo ve společném dokumentu, kam mají všichni žáci přístup. Studenti tedy začali procházet dopisy, přičemž mezi sebou čas od času svou práci sdíleli a společně pracovali na hledání nejvhodnějších formulací a výrazů. Takto studenti tercií až septim přeložili šedesát dopisů. O závěrečné korektury se postarali dobrovolníci z vyšších ročníků.

Jde o větší výzvu, než bývá klasická výuka, ale studenti hodnotí celý projekt velmi kladně a chtějí v něm pokračovat. Oceňují, že překládají text napsaný skutečným člověkem, nadto z tak vzdálené země, jako je Guinea. Překladatelská činnost rozšiřuje jejich znalosti a zkušenosti více směry, než pouze striktně jazykovým, v jeho tradičním chápání. Studenti zjišťují, jak obtížná je práce s autentickým textem. Afričtí žáci píše s chybami, bez interpunkce, používají příliš dlouhá souvětí. Dělaví hrubky, francouzská slova někdy píše fonetickým přepisem, často se opakují. Zároveň Češi z dopisů guinejských školáků vidí, jak si tamní děti vzdělání váží. Dozvídají se o tom, jaké je vzdělání v tomto koutu Afriky privilegium a jak se žáci o prázdninách doučují, aby prospívali. Ágécáci tak získávají plastickou představu o prostředí, z něhož text pochází. Seznamují se s místními reáliemi, zeměpisem, lokální variantou jazyka, dohledávají si informace o pisatelích, jejich rodinách. Jde o plnohodnotný zážitek opravdové překladatelské práce, která má smysl.

Paní profesorka Paseková vidí vysokou hodnotu tohoto projektu především v tom, že jde o skutečnou práci se skutečnými dopady. „Je krásné vidět plody naší práce,“ říká. „Čím dříve můžou studenti pocítit, že to, co dělají, se dá k něčemu hmatatelnému použít, tím lépe.“ Jazyk je podle profesorky Pasekové praktický nástroj. „Učebnice je skvělá, ale člověk se víc naučí třeba ve Francii při opravování památek, starání se o důchodce nebo o malé děti, při řízení auta...“ vysvětluje.

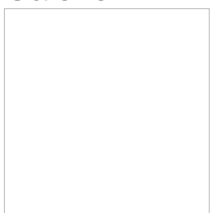
Překlady dopisů představují pomoc konkrétní organizaci a lidem, profesorka ale vidí potenciál pro další aktivity podobného druhu. Už nyní se například podařilo propojit několik oktávánů a absolventů se studenty nižšího gymnázia, kteří potřebují látku více prohloubit či procvičit. Doučování i překlady mohou fungovat jako brigáda - už byly osloveny organizace, které by o ně stály. Profesorka Paseková spatřuje potenciál například i v přispívání na Wikipedii. „Jde o to, dostat se do praxe, poznat možnosti dlouhodobého využití toho, co se učíme,“ zdůrazňuje. „Bylo by dobré, aby se tyto praktiky staly součástí běžného provozu, ne pouze když je pandemie.“ Režim výuky ve virtuálním prostoru je pro neotřelé postupy a projekty příležitostí. „Omezení, způsobená covidem, nám pomáhají posouvat se dál v technologiích, projektové výuce i dalších podobných nápadech,“ konstatuje profesorka.

Podle ní tento a podobné projekty spojují studenty napříč ročníky a přispívají i k lepšímu a vyváženějšímu vztahu mezi studenty a učiteli. „Spojuje nás to jako francouzštináře. Starší pomáhají mladším, ti jsou rádi, že mohou na něčem s vyššími ročníky pracovat. Dlouhodobý projekt na vyšším gymnáziu byl připravit pro mladší seminář, a byl to velký úspěch.“ Sám kantor se podle ní stane více součástí heterogenní skupiny a získá cenné perspektivy v přiblížení se studentům.

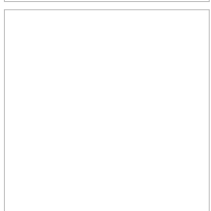
Organizace ProContact již obdržela první překlady, vytvořené našimi studenty a paní profesorkou, a naši studenti se mohou těšit na další dopisy a přibývající příležitosti osobního i profesního uplatnění svých jazykových dovedností. Nejbližší úkol, který je nyní čeká, jsou překlady odpovědí českých sponzorů africkým žákům, tedy překlady z češtiny do francouzštiny.

Jan Parolek ve spolupráci s Klárou Pasekovou

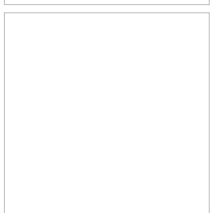
« Zpět
Galerie:

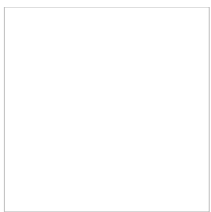
[4]

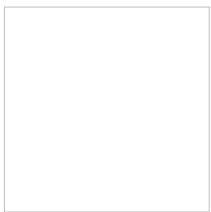
[5]

[6]

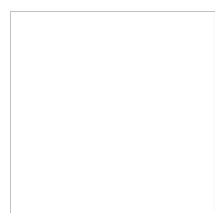

[7]

[8]

Příbuzné články k tématu:

[9]

[Řidičský průkaz pro...](#)

[9]

[10]

[Naše lurdské...](#)

[10]

[11]

[Vzpomínky na...](#)

[11]

[12]

[Francouzská výměna...](#)

[12]

URL zdroje: <https://www.arcig.cz/clanky/2021/studenti-prekladaji-dopisy-z-afriky>

Odkazy

[1] <https://www.arcig.cz/uzivatel/klara-pasekova>

[2] <https://www.arcig.cz/tema/stipendia-prilezitosti>

[3] <https://www.arcig.cz/tema/fj>

[4] https://www.arcig.cz/sites/default/files/styles/velky/public/field/image/fr_dopis.jpg?itok=SfsnWVWF

[5] https://www.arcig.cz/sites/default/files/styles/velky/public/field/image/fr_dopis5.jpg?itok=GclhM9HJ

[6] https://www.arcig.cz/sites/default/files/styles/velky/public/field/image/fr_dopis4.jpg?itok=VqDiVyZl

[7] https://www.arcig.cz/sites/default/files/styles/velky/public/field/image/fr_dopis2.jpg?itok=jsw-rnzc

[8] https://www.arcig.cz/sites/default/files/styles/velky/public/field/image/fr_dopis3.jpg?itok=kJZScC9-

[9] <https://www.arcig.cz/clanky/2021/ridicky-prukaz-pro-studenty-ag>

[10] <https://www.arcig.cz/clanky/2019/nase-lurdske-putovani>

[11] <https://www.arcig.cz/clanky/2018/vzpominky-na-sladkou-francii>

[12] <https://www.arcig.cz/clanky/2018/francouzska-vymena-2018>